א ומיי' פ"ד מהל' ביאת

מקדש הל' ט ין: לא ב מיי שם הל' טו טו:

פסולי מוקדשין הלכה

- 73 לה ו מיי׳ פ״ו מהלכות מעשה קרצנות הלכה

לב ג שם הלכה ח: לג ד שם הלכה ז:

א) שבועות י. תענית כט., מנחות עב: [ע"ש], [יומא מו.], ד) [כתובות לב. סוטה כט: מכות ד:], ה) סנהדרין יב: יומא ז:, ו) [מנחות טו.], ז) [לקמן עח.] מנחות כה:, ה) ותוספתה דובחים רפ"ד] ובחים קד., ע) אם סב:, י) [לעיל לד. ובחים סב: קד. ע"א], לו. ופגוס שפו קו. ע פק ל) [אמור סוף פרשה יב], ל) [ויקרא כגן, מ) [במדבר כח], ל) ר"מ מ"ז, מ) גי רש"ח לה קחי הפסח, ע) [וע"ע תוס' כתובות לב. מד"ה שכו ותום׳ סנהד׳ עג: ל"ה משום. ב) ווביבמום ה: ומכולהו כתבו תוספות בשם ר"י תירוך ע"ז ע"ש], ל) רש"ל.

תורה אור השלם

 סְלְּה כָּל אַבִּירַי אֲדֹנְי בְּקַרְבִּי קָרָא עְלִי מוֹעֵד לְשְׁבַּר בַּחוּרֶי גַּת דְּרַךְ אֲדֹנְי לְשְׁבַּר בִּחוּרֶי גַּת דְּרַךְי לבתולת בת יהודה:

2. וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדִי יְיָ אַל בָּנֵי יִשְׂרָאֵל:

ויקרא כג מד ויקרא כג מד (ויקרא כג מד אַלָּה תַּעֲשׁוּ לְיִיְּ גַּ אַלָּה תַּעֲשׁוּ לְיִיְּ בְּמוֹעֲדִיכֶּם לְבַד מִנְּדְדֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעַלתִיכֶּם ונדבתיכם קְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְבֵּיכֶם לְמִנְחֹתִיכֶם וּלְנִסְבֵּיכֶם ילשלמיכם: רמדרר רוז לוז

במובו כטייט 4. וְעְשִּׁיתָ עלֹתֶיךְ הַבְּשֶּׁר וְהַדֶּם עַל מִזְבֵּח יִיָּ אֱלֹהֶיךְּ וְדַם זְבָחֶיף יִשְּׁפֵּךְ עַל מִזְבַּח יְיָדֶם זְבְחֶיף יִשְּׁפֵּךְ עַל מִזְבַּח יִגְ אֱלֹהֶיף וְהַבְּשָׁר תֹּאבֵל: דברים יב כז

גליון הש"ם

יש"י ד"ה שאינו על מצח בדאמרינן בר"ה. תמוה לי וכי לריך ראיה לזה הלא מפורש בכתוב דלפני ולפנים עובד רק בד' בגדים אלא לבר"ה אמרינן טעמא לקרא: תום' ד"ה אויר. בלא אויר גמי. עי תשו' ח"ל סי' קנ"ג:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה דלא וכו'. לדחורי בליבור וכו'. נ"ב עיין מנחות ט"ו ע"א חוס' ד"ה והכא מאי ליך וכו' ול"ע ודו"ק: ב] שם ד"ה אויר וכו'. יכול לקיים מצות זריקה. נ"ב עייו שו"ת ח"ל סימו

מוסף רש"י

. תמוז דהאי שתא מלוי מליוה. תמח דההיא שתא של שנה השניה ליציאת מלרים שנשתלחו בה מרגלים בעשרים ותשעה בסיון, מלויי מליוהו לתמח לפיכך אירע בו יום חורת מרגלים בשמונה באב, העם בלילה ההוא בתשעה באב בכו בכיה של חנם והוקבעה להם בכיה לדורות י). מה תלמוד והלא כל המועדות אמורין למעלה ומשה אמרן מנחות עב:). במועדיכם. 'אפילו נענת (שם). מניין וחפינו נשנת (שם). ב.. , לרבות עומר. דלח כתינ נההיח פרשתח (שם). והקרב עמו. כנש הנא עם העומר (שם). שתי הלחם והקרב עמם. כנשי עלרת (שם). ת"ל וידבר משה וגו'. ונההיא פרשתא דאמור אל הכהנים בתר נונור ושתי הלתת כתיד

ממועד נפקי לן כדלקמן: קרא עלי מועד. חמוז דשילוח מרגלים מלויי מליוה וכלו ארבעים דידהו בט' באב בפרק בתרא דתענית וידבר משה וגו'. בתורת כהניםי הוא גבי עומר ושתי הלחם: שלה למדנו כו' שנחמר בהן מועד. לדחות שבת וטומאה: במועדו. משמע לא יעבור זמנן ואפילו הן טמאין ואפילו הוא

שבת: אלה תעשו וגו'. בפרשת פינחס כתיב גבי מוספים: מניין לרבות עומר והקרב עמו. ועשיתם ביום הניפכם וגו' (ויקרא כג): ושתי הלחם. והכבשים הקרבין עמהן האמור בתורת כהנים ואינם אמורים בפרשת פינחסים: מ"ל. בשילהי ההיא פרשתה דשור הו כשב הו עז וידבר משה וגו': כל הני למה לי. לכתוב חד וליתי הנך מיניה: שאר קרבנות ליבור. מוספין דעולה מכפרת אעשה כדתניא ביומא (דף לו.) אין עולה באה אלא על עשה ולא מעשה שניתק לעשה: עומר ושתי הלחם. אינן באין אלא להתיר את החדש זה במדינה וזה במקדש: סברוה. האמוראין בני ישיבה היו סבורין כן לפיכך הולרך להם לישאל הא דבעי לקתיה ליתא מתניתין דלח כר' יהושע: דחויה. אף על גב דאכשרה רחמנא למיתי בטומאה לאו היתר גמור הוא אלא היכא דלא מישתכחי טהורין וכיון דלאו היתר גמור הוא בעי׳ ליץ לרלויי: בין שישנו על מלחו. בשעה שחירעה טומאה בקרבנות: כהן גדול ביום הכפורים יולית. בשעת עבודת פנים: שחינו על מלחו. דהח חין נכנס שם בבגדי זהב °כדאמרינן [בראש השנה] (דף כו.) דאין קטיגור נעשה סניגור: ומרלה. אם באו בטומאה דהא קיימא לן כל קרבנות הליבור הקבוע להן זמן דוחין את הטומאה ורבי שמעון אית ליה טומאה דחויה היא בניבור ואי לאו משום דליך מרצה אטומאה לא הוו מיתכשרי: שטומאה הותרה בליבור. ואין קרבן ליבור לריך רילוי הליך אלא קרבן יחיד: ודכולי עלמא. כלומר הנך רבנן דסתם מתניתין סברי אין הניך מרלה על אכילות על טומאה שנגעה בבשר ובשירי מנחה הנאכלים אלא על טומאת הדם וקמצים י (ואימורין): לימא מתניתין. דאמר עומר ושתי הלחם באין בטומאה ואף על גב דבעינן ריצוי ליך וליך אאכילות לא מרצי ונמצא שאין כאן שיריים הנרצין אלא הקומץ לבדו שהציץ מועיל וכן במיני דמים לא הועיל ליץ לבשר אלא לדם וקתני דהדם נזרק: דלא כר' יהושע. דאמר אם אין בשר ראוי אין דם ראוי: אם אין נשר. ראוי כגון שנטמא או שנאבד אין הדם מרק: לול. אויר יש בין כבש למובח. לא היה ראש הכבש מחובר למזבח שיש אויר מעט בינתים והמסדר את האברים עומד על הכבש וזורקן על מערכת העלים לקיים מלות

הא לא כתיב בהו מועד. ולא לידחו טומאה דהא כל קרבנות ליבור

שעירי ראשי חדשים איצמריכא ליה סלקא דעתך אמינא הא לא כתיב בהו מועד קמ"ל דראש חדש איקרי מועד כדאביי יידאמר אביי תמוז דהאי שתא מלויי מליוה דכתיב יהרא עלי מועד לשבור בחורי למימרא דבולהו ממועד אתו מנהני מילי ידתנו רבנז יוידבר משה את מועדי ה' מה תלמוד לומר² לפי שלא למדנו אלא לתמיד ופסח שנאמר בהו במועדו במועדו שיואפילו בשבת במועדו ואפילו במומאה שאר קרבנות ציבור מניין שנאמר אלה תעשו לה' במועדיכם מניין לרבות עומר והקרב עמו שתי הלחם והקרב עמם ת"ל וידבר משה את מעדי ה' אל בני ישראל הכתוב קבעו מועד אחד לכולן וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא תמיד הוה אָמינא תִמיד שכן תדיר וכליל אבל פסח לא קמ"ל ואי כתב רחמנא פסח פסח שהוא ענוש כרת אבל תמיד דאין ענוש כרת אימא לא קמ"ל ואי כתב רחמנא הני תרתי הוה אמינא הני הוא יש בהן צד חמור תמיד תדיר וכליל פסח שהוא ענוש כרת אבל שאר קרבנות ציבור אימא לא כתב רחמנא אלה תעשו לה' במועדיכם ואי כתב רחמנא אלה תעשו לה' במועדיכם הוה אמינא שאר קרבנות ציבור הבאין לכפר אבל עומר ושתי הלחם דאין באין לכפר אלא להתיר בעלמא נינהו לא קמ"ל ואי כתב רחמנא עומר ושתי הלחם לחודייהו הוה אמינא אדרבה עומר ושתי הלחם דאלימי דבאין להתיר אבל הגך לא קמ"ל סברוה ידלכולי עלמא מומאה דחויה היא בציבור ובעי' ציץ לרצות דליכא תנא דשמעת ליה דאמר מומאה הותרה בציבור אלא רבי יהודה דתניא סציץ בין שישנו על מצחו ובין שאינו על מצחו מרצה דברי ר"ש ר' יהודה אומר יעודיהו על מצחו מרצה אין עודיהו על מצחו אינו מרצה אמר לו ר"ש כהן גדול ביום הכפורים יוכיח שאינו על מצחו ומרצה אמר לו הנח ליום הכפורים שמומאה הותרה בציבור מכלל דר"ש סבר מומאה דחויה היא בציבור ודכולי עלמא יאין הציץ מרצה על אכילות דליכא תנא דשמעת ליה דאמר יהציץ מרצה על אכילות אלא ר"א דתניא יר"א אומר הציץ מרצה על אכילות רבי יוםי אומר אין הציץ מרצה על אכילות נימא מתניתין דלא כרבי יהושע ידתניא יועשית עולותיך הבשר והדם רבי י יהושע אומר האם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם רבי אליעזר אומר דם אף על פי שאין בשר שנאמר יודם זבחיך ישפך ומה אָני מקיים ועשית עולותיך הבשר והדם

שעירי ראשי חדשים איצטריך ליה. תימה וליתני שעירי ראשי סדשים ולא ליתני אידך: סלקא דעתך אמינא הא לא בתיב בהו מועד. ואע"ג דנפרשת פינחס כתיב נמי ראש חדש א [כט.] והוקבעה להם בו בכיה לדורות ויום עיבור החדש קרי מועד: ה"א דאלה תעשו במועדיכם דכתיב בסוף פרשת פינחס לא קאי אראש חדש אלא אשאר ימים טובים

דכתיבי בתריה דאיקרי רגל דהכי נמי לא קאי © אשבת ותמיד ומלרכי׳ להו קרא בסמוך:

ולחם הפנים ג אומר ריב"א מדכתיב

תמיד ילפינן ליה דמשמע אפילו

בשבת ובתורת כהנים איכא מאן

דדרים דתמיד דחי שבת מדכתב ביה

תמיד ומיהו™ מתרי מינייהו הוה מלי

למילף כולהו שוחומר ר"י דשמח יש

שום פירכא דאי לאו הכי אמאי לריך

קרא בשאר. וקשה דבפרק קמא

דיבמות (דף ה:) בעי למימר עשה

דוחה לא תעשה שיש בו כרת מפסח

ותמיד ופריך מה לפסח ותמיד שכן

ישנן לפני הדיבור ואמאי לא יליף

משאר קרבנות ליבור דדחי שבת כדמסקינן הכא@: דלא אשכחן

תנא דאית ליה מומאה הותרה אלא

ר' יהודה. ואם תאמר מאי אולמא

דר"ש טפי מדרבי יהודה אדרבה

אשכחן במי שהוליאוהו (עירובין דף מו:)

דר׳ יהודה ור׳ שמעון הלכה כרבי

יהודה וי"ל דאשכחן לקתן (דף עת.) ר'

יוסי דנמוקו עמו דסבר טומאה דחויה

היא תימה לר"י דבשמעתין משמע

דלמאן דאמר טומאה דחויה אינה

דחויה אלא על ידי ריצוי ציץ ואמאי

הא טומאה דגברא דדחויה בליבור או

אע"פ שאין הליך מרלה על טומאת

הגוף כדתנן בפירקין (דף פ:):

רבי אליעזר אומר הציץ מרצה כו'.

אלעזר דלקמן פריך וליטעמיך כיון

רבי אליעזר גרסיגן ולא ר׳

יש בהן צד חמור. פר״ת הבחירה הל' יג: שכן ישנן לפני הדיבור ב וכמאן דאמר (חגיגה דף ו.) עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת תמיד הואי

מוסף תוספות לכולם. מוס׳ שאנד. ב. ולא חש הש"ס לפרשה. מוס׳ כתובות לב: ג. דלא מזכיו כלל שנשנה במשנה מנלן. תוס׳ שאנן. ד. יש לתמוה הכא. שס. ה. דתנן דבאין

רבינו חננאל

בטומאה. שס.

ואפילו שעירי ראשי חדשים כיוצא כשעירי הרגלים הם, מיהו הוצרך להודיע כי ראש קרא עלי מועד. מנא הני מילי . דת״ר וידבר משה את מועדי לפי כו' התמיד שכז תדיר שכן כליל. פי׳ התמיד חובה קבועה בכל יום והוא עולה כליל. מה שאיז כז בפסח. י , כי הפסח הוא פעם אחד ממנו אלא האימוריז בלבד. נומנו אלא האיכורין בלבו. ריש בפסח מה שאין בתמיד שמי שאינו עושה פסח ענוש כרת שנאמר וחדל לעשות הפסח ונכרתה, מה שאין כן עונש כרת. לפיכך הוצרך . לפרש בזה במועדו, ובזה במועדו להיות שניהן דוחין . השבת והטומאה שאין למדין וה מזה. והוי חרוייהו לא הדיבור כלומר ניתנין לישראל ועשאום קודם מתן תורה פסח עשאוהו במצרים שנאמר ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל וגו׳. תמיד דגרסינז ישראל במדבר עולת תמיד היא. ואי כתיב הני לא ילפי האחרים מינייהו, דאיכא למיפרך מה להני שכן ישנן יב. לפני הדבור כדאמרן, אי נמ תדיר וכליל. הפסח ענוש כרת, משא״כ בשאר הנקרבין. לפיכך הוצרך לפרש בהן במועדו. והני מילי בקרבנות דמכפרי אכל טומר הלחם דאין בהן כפרה אלא להתיר. כדגרסינו עומר מתיר חדש במדינה דכיון שקרב העומר בששה עשר בניסן מותרין ישראל לאכול תבואה חדשה, וכיון שהקריבו שתי להקריב מנחה מן התבואה החדשה, לפיכך הוצרך לכתוב בכל אחד במועדו שיהיו כולן דוחין הטומאה כמו רנו. [אין הציץ מרצה על אכילתו כגון מי שאכל הקודש הטומאה וכיוצא בה]. סברוה דכ״ע טומאה דחויה בצבור ובעיא ציץ לרצות, דליכא תנא דשמעת ליה דאמר טומאה הותרה היא בצבור אלא ר הודה, דתניא בין שישנו על מצחו וכו׳, ודכולי עלמא סברי אין הציץ מרצה על אכילות, כגון מי שאכל קודש בטומאה וכיוצא בה. ווליכא

דאמר ר' אליעזר יש דם אף על פי שחין בשר הליך מרלה על חכילות למאי הילכתא: נימא מתני' דלא כר' יהושע. משמע משום דסבירא ליה דבעינן דם ובשר ותיתה דאפי׳ סבירא ליה נמי יש דם אף על פי שאין בשר כיון דס"ד דטומאה דחויה ואין הליך מרצה על אכילות לא אתיא מתניי כוותיה משום שתי הלחם ה:

נימא דלא כר' יהושע. מימה לר"י והא ע"כ כרבי יהושע אמיא דקתני סיפא ובמוקדשין אף על פי שנטמח בשר וחלב קיים זורק את הדם משמע הא נטמאו שניהם אינו זורק והיינו כרבי יהושע כדאמר לקמן וי"ל דה"ק נימא דלא כר׳ יהושע והא ע״כ סיפא אתיא

כוותיה ואם כן קשיא סיפא: אויך קמן היה בין כבש למובח. פ בלא אויר נמי היה יכול ° לקיים מצות זריקה בן אלא לכך היה

אויר שע"י כך יזכור לזרוק: דם אף על פי שאין כשר שנאמר ודם זבחיך וגו'. מימה לרשב"ה מנה ליה בעולה דיש דם אף על פי שאין בשר אימא דווקא שלמים אבל עולה דכולה כליל אימא אין בשר אין דם יש דם אף על פי שאין בשר ט [מנא לן]:

שאין מתני דקתני חמשה דברים באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה דלא כר׳ יהושע, דהא ר׳ יהושע שמעינן ליה דתרתי הוא דקא בעי דם ובשר, דתניא ועשית עולותיך הבשר והדם ר׳ יהושע אומר אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם. ואקשינן עליה והכתיב ודם זבחיך ישפך על מזבח ה׳ אלהיך, הנה דם אע״פ שאין בשר. ומשני הכתיב ביה והבשר תאכל.

והני

(שנהדריו יבי). כהד גדול ביום הכפורים. בנואו לפני ולפנים ביום הכפורים. יוכיח. שאינו לובש בגדי זהב ואם אירעה טומאה

והני

זריקה: הא לחיב גביה והבשר

מאכל. אלמא בשר קיים בעינן:

זריקה שעומד בכבש וזורק אל עבר האויר למערכה (שם).

לומר לדש ימה דם בזריקה אף בשר בזריקה

הוי אומרי ילול קמן יש בין כבש למזבח

ורבי יהושע נמי הכתיב ודם זבחיך ישפך

אמר לך הא כתיב גביה והבשר תאכל